

Riigikantselei

riigikantselei@riigikantselei.ee

kristi.purtsak@riigikantselei.ee

heidi.kaar@riigikantselei.ee

Sotsiaalministeerium

info@sm.ee

helen.tralla@sm.ee

Majandus- ja kommunikatsiooniministeerium

info@mkm.ee

Riigikogu õiguskomisjon

oiguskomisjon@riigikogu.ee

madis.timpson@riigikogu.ee

linnar.liivamägi@riigikogu.ee

Meie: 05.09.2025 nr 17

Töölepingu seaduse muutmisest

Eesti Jõujaamade ja Kaugkütte Ühing esindab soojuse- ja energiavaldkonnas tegutsevaid ettevõtteid üle Eesti. Eelmise aasta 18.10.2024 toimunud hädaolukorra seaduse muudatusest tulenevalt on kaugküttega varustamine elutähtis teenus sõltumata ettevõtte või võrgupiirkonna suurusest. Toimunud muudatus on kaasa toonud teenuse osutamisel teatud probleemkohad tulenevalt kehtiva töölepingu seaduse liigselt jäigast regulatsioonist.

Eelevast tulenevalt teeme ettepaneku ning ühtlasi toetame varasemalt Eesti Vee-ettevõtete Liidu poolt 15.11.2024 riigikantseleile saadetud ettepanekut laiendada töölepingu seaduses sätestatud valveaja üldregulatsiooni erandi kohaldamisala.

Töölepingu seaduses on reguleeritud nii töötajate tööaeg, puhkeaeg kui ka valveaeg. Valveaja määramisel tuleb arvestada, et tagatud oleks igapäevase ja iganädalase puhkeaja kasutamise võimalus (TLS § 48 lg 2, § 51, § 52). Lisaks töölepingu seaduses toodule on Euroopa Kohus enda 02.03.2023 otsuses kohtuasjas nr C-477/21 IH vs MÁV-START juhtinud tähelepanu, et tööajagraafikute tegemisel tuleb arvestada sellega, et igapäevane puhkeaeg ei ole osa iganädalasest puhkeajast, vaid see peab eelnema iganädalasele puhkeajale. Kuna kehtiva töölepingu seaduse sõnastus seda tõlgendust ei arvesta¹, hakkas Tööinspeksioon eeltoodust tulenevalt alates 01.01.2024² lähtuma tõlgendusest, et töötajale

¹ Vt ka <https://www.err.ee/1609178302/anu-kirss-euroopa-kohtu-otsus-ei-noua-puhkeaja-pikendamist>

² <https://www.ti.ee/uudised/tooinspeksioon-selgitab-mis-muutub-graafikuga-tootavate-inimeste-jaoks-too-ja-puhkeaja>

tuleb vähemalt kord seitsme päeva jooksul tagada järjestikku nii igapäevane kui ka iganädalane puhkeaeg: 11 tundi + 36 või 48 tundi = kokku 47 või 59 tundi olenevalt töötaja arvestusest. Vaatamata sellele, et töölepingu seaduse vastavatele kitsaskohtadele³ on juhtinud tähelepanu ka näiteks Eesti Advokatuuri tööõiguse komisjon⁴, mis koosneb igapäevaselt tööõiguse valdkonnas praktiseerivatest vandeadvokaatidest, ei ole töölepingu seadust selles osas tänaseni muudetud⁵.

Kuna sarnaselt vee-ettevõtetega rakendatakse ka kaugkütteettevõtetes valveaega töötajate suhtes, keda võib vaja minna väljaspool tavapärast tööaega, nt avariilukorras, on üsna keerukas tööajagraafikuid koostada vastavalt ülaltoodud nõudele, sest paraku on inimressurss piiratud.

Juhime tähelepanu, et olukord on kaugkütteettevõtetele kriitilise tähtsusega ka suurenevate kulude mõttes. Nimelt on eriti väiksemad kohalikud omavalitsused agarad kehtestama rangeid toimepidevuse nõudeid, mis aga avalduvad kõrgemas tarbijahinnas. Samuti on selge, et kõik elutähtsa teenuse osutajatele kohalduvad nõuded ja taristu julgeolekuga seotud tegevused vajavad tulevikus lisatöötunde, mis üheltpoolt survestavad täiendavatele tööjõukuludele.

Töölepingu seaduses on valveaja osas sätestatud erand info- ja kommunikatsioonitehnoloogia sektorile, mis lubab eeltoodud piirangutest kõrvale kalduda, kui täidetud on töölepingu seaduse § 48 lõikes 2¹ 6 nimetatud lisatingimused. Selle sätte kohaselt ei pea valveaja määramisel tagama igapäevase ja -nädalase puhkeaja kasutamise võimalust täistööajaga töötavale töötajale, kelle tööülesanne on info- ja kommunikatsioonitehnoloogia teenuste ja taristu järjepideva toimimise või infoturbe tagamine, kui:

1. kokkulepe on sõlmitud kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis;
2. ~~töötaja saab valveajal reageerimist vajavaid tööülesandeid täita, kasutades info- ja kommunikatsioonitehnoloogia vahendeid töökohta ilmutata;~~
3. pooled on kokku leppinud mõistlikus reageerimisajas, mille jooksul on töötaja kohustatud asuma tööülesandeid täitma;
4. valveaja kestus kalendrikuus ei ületa 130 tundi;
5. töötajale tagatakse kaks tööst ja valveajast vaba nädalavahetust kalendrikuus;
6. kokkulepe ei kahjusta töötaja tervist ega ohutust.

Leiame, et eeltoodud erandi punkte 1 ja 3–6⁷ on vaja laiendada ka kaugküttesektorile arvestades sektori eritingimusi, et tagada kaugkütteenuse toimepidevuseks vajalik inimressurss ning samal ajal hoida kulud tarbijate jaoks kontrolli all. Kuna ka kaugkütte-ettevõtete töötajate tööülesannete hulka kuulub soojus- ja elektrienergia teenuste

³ Et kõige selgem viis olukorra lahendamiseks ja aastakümneid kehtinud 36 tunni reegli säilitamiseks oleks seaduse täpsustamine selliselt, et töölepingu seaduse §-s 52 sätestatud 36 tundi ei saaks käsitleda iganädalase puhkeajana, vaid tegemist oleks selgelt iganädalase ja igapäevase puhkeaja summaga.

⁴ <https://cms.advokatuur.ee/app/uploads/2024/06/Tooiguse-komisjoni-istung-protokoll-11.06.2024.pdf>

⁵ Muu hulgas töölepingu seaduse §-i 52 puudutav seaduseelnõu 602 SE läbis 11.06.2025 Riigikogus esimese lugemise.

⁶ <https://www.ti.ee/uudised/tooinspeksioon-selgitab-mis-muutub-graafikuga-tootavateinimeste-jaoks-too-ja-puhkeaja>

⁷ Erinevalt info- ja kommunikatsioonitehnoloogia valdkonnas tegutsevatest ettevõtetest ei ole punkti 2 võimalik kütte-ettevõtetele laiendada, kuna töötajad paraku ei saa valveajal reageerimist vajavaid tööülesandeid alati täita ilma töökohta ilmutata.

ja taristu järjepideva toimimise tagamine, esitame eelnimetatud ettepaneku töölepingu seaduse muutmiseks kas seaduseelnõu 602 SE raames või eraldiseisvalt.

Soovime rõhutada, et igapäevase ja iganädalase puhkeaja täpsustamine töölepingu seaduses selliselt, et 36- ja 48-tunnine iganädalane järjestikune puhkeaeg hõlmab igapäevast minimaalset 11-tunnist järjestikust puhkeaga, aitab küll olukorra lahendamisele kaasa, kuid ainult osaliselt ja pigem vähe ning seega on vajalik ka valveaja erandi laiendamine.

Lugupidamisega

/ allkirjastatud digitaalselt /

Siim Umbleja

Juhatuse liige

siim.umbleja@epha.ee 5165943

